

NÄRA DIG - I VÅR GEMENSAMMA VÄRLD

Svenska folkpartiets invandringspolitiska program

CENTRALA BEGREPP

Asylsökande – En person som när den kommer till Finland söker internationellt skydd på grund av förföljelse eller hot. Asyl kan endast sökas i mottagarlandet och alla som söker asyl har rätt att få sin ansökan prövad.

Dublinförordningen – ett avtal mellan vissa EU-länder (bl.a. Finland) om att förhindra att asylansökningar behandlas i flera länder samtidigt eller efter varandra. Det ger ett land rätt att återsända en asylsökare till det första Dublin-inreselandet, där dennes ansökan måste behandlas. Det är alltid möjligt att besluta att behandla en ansökan. Dublin III stipulerar särskilt om att barn och utsatta personer inte ska bollas av och an mellan länder utan skyddas i det land de befinner sig.

En person med utländsk bakgrund – en person som själv är född utomlands eller som har utrikes födda föräldrar eller släktingar.

Ensamkommande barn eller minderåriga – Barn har rätt att få särskilt skydd då de befinner sig i en utsatt situation eller inte kan skyddas av sina föräldrar. Dublinförordningen säger att man inte ska tillämpa den eller återsända barnet till första inreseland om det inte ligger i barnets bästa intresse. Barn bör ha samma grundläggande rättigheter och samma skydd som finländska barn i vårt samhälle.

Familjeåterförening – Alla med uppehållstillstånd har rätt till familjeåterförening. Till familjen räknas bara kärnfamiljen, dvs. en äkta man eller hustru, registrerad partner, barn eller vårdnadshavare till minderåriga barn. Även sambor kan i vissa fall ha rätt till familjeåterförening. För att få rätt till familjeåterförening måste personen som söker familjeåterförening uppfylla ett visst försörjningskrav. För en familj med två barn är försörjningskravet idag 2600 euro netto. Försörjningskravet gäller inte personer som har fått internationellt skydd. Finska medborgare och medborgare i EU- och EES-länder har automatiskt rätt till familjeåterförening.

Flykting – En person som fått flyktingstatus i enlighet med Genevekonventionen som definierar flyktingar som personer som flytt sitt hemland på grund av en välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp.

Illegal invandrare – Ett begrepp som ofta används för att beskriva personer som inte rest reguljärt till ett land eller innehar resedokument. Det är dock aldrig olagligt att överskrida en landsgräns för att söka asyl. Invandrare kan vara utan resedokument av många olika anledningar, t.ex. för att de inte beviljats sådana i sitt hemland på grund av konflikter eller diskriminering.

Invandring eller immigration – Inflyttning och stadigvarande bosättning av utrikes född person i ett land.

Integration – Processen då en invandrare etablerar sig i ett nytt samhälle och samhället anpassas till den förändring som en ökad invandring och mångfald innebär. Integration innebär inte en fullständig anpassning till majoritetens kultur, det kallas för assimilering.

Invandrare – Person som flyttat till Finland under sin livstid.

Kvotflyktingar – Person som FN:s flyktingkommissariat UNHCR definierat som flyktingar och som de tillsammans med den mottagande staten överenskommit att flytta från flyktingläger till Finland. Finlands flyktingkvot år 2014 var 1050. Kvoten har dock i praktiken sällan uppfyllts och under åren 2011-14 har den kunnat underskridas med upp till 120 flyktingar. Flera flyktingar väntar också oskäligt länge på att komma till Finland eftersom de inte får en kommunplats i Finland, dvs. en kommun som önskar ta emot dem.

Medborgarskap – Medborgarskap och EU-medborgarskap ger vissa politiska rättigheter och skyldigheter som uppehållstillståndet inte ger. Varaktigt boende över 2 år kan ge vissa politiska rättigheter, t.ex. rösträtt i kommunalval trots att man inte är medborgare. Grundlagen gäller däremot alla människor oberoende av medborgarskap.

Migration – Ett byte av hemort eller hemland, med andra ord en samlande benämning på invandring och utvandring.

Non-refoulement – Non-refoulement är en del av flyktingkonventionen och begränsar rätten att utvisa personer som saknar eller blivit nekade uppehållstillstånd. Non-refoulement innebär att ingen kan sändas till gränsen mot ett område där dennes liv eller frihet hotas på grund av ras, religion, nationalitet, språk, sexuell läggning, tillhörighet till viss samhällsgrupp, politisk åskådning eller minoritet eller där personen riskerar utsättas för tortyr eller omänsklig behandling.

Offer för människohandel – Många asylsökande och migranter utsätts för brottsliga handlingar under sin resa till vårt land. Ifall en person misstänks vara offer för människohandel bör denne ges tillträde till det offentliga hjälpsystemet för offer mot människohandel, varefter denne har rätt till särskild vård och skydd och rättshjälp.

Papperslös – En person som av olika orsaker befinner sig i landet utan giltigt uppehållstillstånd. Orsaken kan vara t.ex. ett visum som upphört att gälla, ett negativt beslut för uppehållstillstånd, ett negativt asylbeslut, avsaknad av identitetsbevis eller avsaknad av dokument som EU-medborgare.

Person som har fått internationellt skydd – En person vars behov av skydd har bekräftats och som fått flyktingstatus eller uppehållstillstånd och dennes familj som förenats på basen av rätten till familjeåterförening.

Påskyndat förfarande – En ansökan om internationellt skydd kan behandlas vid påskyndat förfarande om den betraktas som uppenbart ogrundad. En ansökan kan ses som ogrundad om personen i fråga inte har motiverat sin ansökan med förföljelse eller sådana kränkningar av de mänskliga rättigheterna som skulle berättiga till internationellt skydd, påståenden om behovet av skydd är klart icke-trovärdiga, om personens uppenbara avsikt är att missbruka asylförfarandet genom att uppsåtligt lämna oriktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter eller om personen i fråga har kommit från ett säkert ursprungsland. Som ett säkert ursprungsland kan betraktas en sådan stat där det inte finns risk att utsättas för förföljelse eller allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna. De övriga EU-staterna är i allmänhet säkra länder.

Upphållstillstånd – Ett tillstånd för en icke-EU-medborgare att uppehålla sig i Finland. I Finland får en EU-medborgare vistas 90 dagar i landet utan uppehållstillstånd som s.k. arbetsökande utgående från EU:s principer om fri rörlighet. Vanligt turistvisum för en medborgare i ett land utanför EU och EES brukar också vara tre månader. Det finns flera olika sorters uppehållstillstånd som är antingen tillfälliga, tidsbestämda eller permanenta.

Utvisning – I Finland är det inte möjligt att hindra att en finsk medborgare eller en EU-medborgare kommer in i landet och de kan heller inte utvisas. Medborgarskap ger samma rättigheter som en person född i Finland har. En person kan söka om medborgarskap tidigast då denne varit bosatt i landet oavbrutet i fem år eller i mer än sju år sedan personen fyllde femton.

Återflyttare – Person som är eller har varit finsk medborgare, eller skulle kunna vara det genom på grund av föräldrarnas finska medborgarskap, som flyttar "tillbaka" till Finland.

Svenska folkpartiets invandringspolitiska program bygger på medmänsklighet och solidaritet. Vi ser invandring som en resurs och en förutsättning för att Finland fortsätter utvecklas.

Alla som lever i Finland ska ha lika möjligheter att lyckas och förverkliga sig själva. Det säkrar vi med en integrationspolitik som ser den enskilda individen. Vår integrationspolitik bygger på fyra pelare; språk, jobb, utbildning och gemenskap.

FAKTA

Invandringen till Finland

- **FINLAND HAR** länge varit ett mångkulturellt land. Bland annat judar, muslimer och romer har i långa tider bott och verkat i Finland.
- **EFTER ANDRA** världskriget omplacerades 400 000 karelare i andra delar av Finland. Många bosattes genom lagstiftning hemma hos finländare.
- **UNDER EFTERKRIGSTIDEN** var den främsta orsaken till invandring till Finland giftermål med en finsk medborgare och familjeåterförening. Många finländare utvandrade till bl.a. Sverige under 1960 och -70 talen.
- **UNDER SLUTET** av 1980-talet kom de första kvotflyktinggrupperna som stannade kvar i Finland. Gruppen utgjordes huvudsakligen av vietnameser och somalier.
- **UNDER 1990-TALET** invandrade flera medborgare från det forna Sovjetunionen till Finland, främst från Estland och Ryssland.
- **UNDER DE** senaste 20 åren har invandringen ökat stadigt och i dagsläget skulle Finlands befolkningsutveckling vara negativ (fler avlidna än födda) utan invandring.
- **ÅR 2014** bodde 219 675 utlandsfödda i Finland, vilket utgör 4 procent av befolkningen. Andelen är internationellt sett låg, medeltalet i OECD-länderna är 10 procent.
- **UNDER 2014** var de vanligaste orsakerna till invandring arbete (30%), studier (29%) och familjeåterförening (25%). Flyktingar utgjorde mindre än 10 procent av den totala invandringen.
- **TVÅ TREDJEDELAR** av utlandsfödda är medborgare i ett europeiskt land. De största grupperna härstammar från Estland, Ryssland, Sverige, Afghanistan, Indien, Thailand, Polen, Somalien och Irak.
- **MÄNGDEN KONFLIKTER** och människorättskriser i världen har höjt antalet personer som söker skydd i Finland. Per augusti 2015 hade sammanlagt 7 015 personer sökt om asyl medan siffran för hela 2 014 var 3 651.

1. HUMANITÄR INVANDRING - DET ÄR VÅR SAK ATT HJÄLPA

Svenska folkpartiets flyktingpolitik bygger på humanitet och på skydd av mänskliga rättigheter. Ingen ska tvingas leva i otrygghet. Den nordiska välfärdsmodellen bygger på att alla lika rätt att leva och förverkliga sig själva. För Svenska Folkpartiet är det en universell värdering som inte stannar vid nationsgränser.

Vår flyktingpolitik vilar på tre starka grundpelare; biståndsarbete, flyktingmottagande och på civil och militär krishantering.

Tillsammans har vi byggt upp ett av världens rikaste och jämlikaste samhällen. Nu är det vår tur att ge det skydd som tidigare har getts åt oss. Därför ska vi ta emot fler och inte färre flyktingar. I Europa ska Finland vara en stark röst för en jämnare fördelning av asylsökande.

Vi förebygger inte människosmuggling genom att omringa Europa med murar. Vi gör det genom att skapa trygga vägar till Europa. Därför vill vi införa humanitära visum som gör det möjligt att lagligt resa till Europa för att söka asyl.

Tillståndsförvaltningen har en avgörande betydelse för att flyktingar och asylsökandes rättigheter respekteras. Myndigheterna ska ha kunskap, utbildning och beredskap till rådgivning och snabba beslut, så att invandrarnas rättigheter beaktas i alla skeden.

Ensamkommande flyktingbarn har alltid rätt till familjeåterförening. De senaste åren har ett fåtal av flera hundra fått godkännande, år 2013 blev 1 av 157 ansökningar godkänd. I flera fall har den unga hunnit bli myndig förrän processen är färdig. Det vill vi ändra på, varje människa har rätt till sin familj.

I dag väntar kvotflyktingar i flyktingläger över hela världen på att få en plats i en finländsk kommun. Fördelningen av kvotflyktingar i kommuner måste bli jämnare, om det inte lyckas på frivillig väg så är kvoter ett alternativ. Att ge skydd åt människor i nöd är något vi förbundet oss till. i

Varje människa är lika värd oavsett om de har ett pass eller ett uppehållstillstånd. Därför ska papperslösa ha rätt till hälsovård och utbildning. Idag är även många inflyttade romer exkluderade från vården och utbildningen. Det måste åtgärdas då rätten till vård och utbildning utökas.

Vi tror inte heller på att problem löses genom att förbjuda symptom. Tiggeri är ett symptom på den ojämlikhet som finns i Europa. Därför vill vi inte förbjuda det. Istället vill vi att Finland arbetar för att EU tar krafttag mot de medlemsländer som inte sköter om sin befolkning.

FAKTA

Flyktingar i världen

→ **I ALLA** tider har människor tvingats fly sina hemland på grund av oroligheter eller hot mot det egna eller familjens liv. Under andra världskriget flydde närmare 50 000 personer Finland utöver de 70 000 krigsbarn som Sverige tog emot. Idag tvingas en människa fly sitt hem var fjärde sekund och antalet flyktingar uppgår till 59 miljoner. De största mottagarländerna av flyktingar vid slutet av 2014 var Turkiet (1,59 miljoner), Pakistan (1,51 miljoner), Libanon (1,15 miljoner), Iran (982 000), Etiopien (659 500) och Jordanien (654 100). Europa tar emot mindre än 10 procent av världens flyktingar.

→ **EU:S GEMENSAMMA** flyktingpolitik regleras av Dublin III-förordningen som avgör vilket land som ska behandla en ansökan om asyl. Dublinförordningen hindrar s.k. asylhoppande, dvs. att flera ansökningar kan lämnas in eller att en person kan välja vilket land man lämnar in ansökan i. Förordningen har kritiserats av bland annat FN:s flyktingkommissariat UNHCR och Europarådet eftersom det lett till överförandet av asylsökande till länder med en bristfällig hantering av asylsökande. Förordningen har lett till ett stort tryck av asylsökande i gränsländer som Grekland, Italien och Spanien.

SVENSKA FOLKPARTIET VILL:

- Att humanitära visum tas i bruk i hela EU för att ge en trygg väg till Europa.
- Att EU grundar tillfälliga registreringscentraler i länder med ett högt tryck av asylsökande.
- Att EU:s flygdirektiv ändras så att flygbolag inte är skyldiga att ersätta hemresor för avvisade asylsökande.
- Att Dublinförordningen slopas och att EU:s gemensamma flyktingpolitik förnyas så att antalet flyktingar fördelas jämnare i Europa med bindande kvoter.
- Att Finland målmedvetet och gradvis höjer sin flyktingkvot till 10 000. Kvoten kan alltid sänkas ifall behovet av skydd minskar.
- Att kommunvisa flyktingkvoter införs ifall kommuner inte frivilligt tar emot kvotflyktingar. Kvoterna ska baseras på kommunens storlek och ekonomi.
- Att asylsökandes utkomststöd tryggas.
- Att så kallat påskyndat förfarande används endast vid väldigt klara fall och att besluten följs upp och utvärderas.
- Att frivillig återvändo bygger på verklig frivillighet och inte ett hot om papperslöshet. Personer som inte kan returneras ska erhålla uppehållstillstånd.
- Att papperslösa ges rätt till hälsovård och utbildning. Finland bör hitta ett system som även omfattar utsatta EU-medborgare som till exempel romer som inte får vård och utbildning i hemlandet.
- Att utländska medborgare och papperslösa personer ges rätt att öppna bankkonton i finländska banker.
- Att biståndet höjs till åtminstone 0,7 procent av BNI.
- Att anslagen för internationell krishantering höjs.
- Att ansökan om familjeåterförening kan göras i Finland.
- Att minderåriga barns rätt till familjeåterförening förverkligas i praktiken.
- Att stödet för ensamkomna barn stärks och följer med barnet oberoende av att familjen flyttar till en annan del av landet.
- Att asylsökande ges rätt till moderskapsförpackning.
- Att tiggeri inte förbjuds och Finland inom EU verkar för åtgärder mot de stater som systematiskt diskriminerar romer och följer upp användningen av de medel som beviljats för att förbättra romernas socio-ekonomiska situation.

2. JOBB - FINLAND BEHÖVER INVANDRARE

Finland har en åldrande befolkning. Det innebär att andelen äldre varje år ökar i förhållande till antalet personer som arbetar. För att det ska finnas pengar för service som vård och utbildning i framtiden behövs mera arbetskraft och flera som betalar skatt.

Världen har blivit mera global och finska företag måste klara sig i den internationella konkurrensen. De snabbast växande ekonomierna finns utanför Europa och kunskap om de nya marknaderna är viktig för att den finska ekonomin ska växa och vara stabil.

Genom att använda sig av den kunskap som invandrare har, kan finska företag växa och klara sig bättre på den internationella marknaden. Därför vill vi satsa på en aktiv arbetsmarknadspolitik och en inkluderande innovationspolitik som samlar och bygger nätverk mellan människor med olika bakgrund och företag.

För att människor ska vilja leva och bo i Finland måste det vara lätt att skapa sig ett liv här. Alla människor ska ha samma rättigheter och skyldigheter och alla invandrare ska ha samma möjlighet till stöd.

Att ta emot ett jobb i Finland ska vara så lätt som möjligt. Därför vill vi slopa behovsprövningen och göra behandlingstiderna kortare. Det får inte ta längre än en månad att få ett uppehållstillstånd då en person har anställts.

Alla som fått fast anställning i Finland ska få kontinuerliga uppehållstillstånd. Tillfälliga uppehållstillstånd ska inte vara knutna till bransch utan personer ska fritt kunna byta jobb utan byråkratiska processer.

Idag begränsas asylsökandes möjlighet att arbeta onödigt mycket. Asylsökande ska inte behöva vänta tre månader på att söka jobb och ska inte heller hindras från att ta emot ett fast jobb.

Finland ska vara ett attraktivt land att grunda företag i.

Därför vill vi förkorta behandlingstiderna av uppehållstillstånd för företagare.

Arbetslösheten är högre bland invandrare än resten av befolkningen. Detta vill vi motverka genom att öka resurserna för åtgärder som arbetsprov, arbetskraftsutbildning och vidareutbildning, som visat sig vara en bra inkörsport till ett jobb. Väntetiderna till utbildningarna får inte vara oskäligt höga, ingen ska behöva vänta flera månader för att komma in på arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden bland invandrarkvinnor är märkbart lägre än bland män, därför vill vi satsa mera på att hjälpa kvinnor ut på arbetsmarknaden.

För många invandrare är arbetsplatsen porten till integration. Därför ska arbetsgivare ha möjlighet till stöd och vägledning som ledare för en mångkulturell organisation. Arbetsgivare ska få information om vilka möjligheter det finns till integrationsfrämjande på arbetsplatsen och hur en arbetsplats kan hjälpa sina arbetstagare att integreras bättre.

Familjen är en viktig del av livet och trivseln i ett nytt land. Därför får inte oskäligt höga försörjningskrav vara ett hinder för att återförenas med sin familj. Försörjningskravet för invandrare kan inte vara högre än det som anses vara en tillräcklig inkomst för finländare.

Enligt undersökningar får personer med utländsk bakgrund inbjudan till en arbetsintervju hälften så ofta som resten av befolkningen. Fördomar och rasism skadar inte bara den enskilda personen utan också samhället som går miste om viktig kompetens. I flera städer pågår det som bäst försök med anonyma arbetsansökningar och rekryteringar. Vi vill att resultaten följs upp och utvärderas för att se om anonyma ansökningar kunde användas på ett bredare plan inom den offentliga sektorn och eventuellt även inom den privata sektorn.

FAKTA

Arbetskraftsinvandring

- **EN AV** de vanligaste orsakerna att komma till Finland är arbetskraftsinvandring.
- **SYSSELSÄTTNINGSPOTENTIALEN ÄR** hög bland invandrare då fyra av fem är i arbetsför ålder.
- **INVANDRARE I** Finland har en högre utbildningsgrad än överlag internationellt och är en outnyttjad resurs på den finska arbetsmarknaden.
- **SYSSELSÄTTNINGSGRADEN BLAND** invandrare ligger på lite över 50 procent. Det finns skillnader mellan könen, bland män var sysselsättningsgraden år 2012 69,9 procent (övriga män 70,4 %) medan den bland kvinnor var 55,9 procent (övriga kvinnor 68,6%).
- **ENLIGT NÄRINGS LIVETS** Delegation EVAs rapport hotas Finland av att permanent lida av för låg sysselsättning om invandringen inte ökar avsevärt. Enbart under 2014 minskade mängden arbetsföra personer i åldern 18-64 år med närmare 13 000 personer. Utan invandring skulle minskningen ha varit 26 000 personer.
- **ENLIGT UNDERSÖKNINGAR** har integrationsarbete och aktiverande arbetsåtgärder en klar positiv effekt på sysselsättningen bland invandrare. Den genomsnittliga väntetiden till aktiverande åtgärder är 103 dagar.
- **ÖVER EN** tredjedel av personerna med utländsk bakgrund har upplevt att deras etnicitet har hindrat dem på arbetsmarknaden i något skede. Personer med en bakgrund i Afrika eller Mellanöstern upplever mest diskriminering.
- **STUDIER VISAR** att diskriminering på grund av etnicitet är tre gånger så vanligt som diskriminering på grund av kön.
- **SYSSELSÄTTNINGSPROCENTEN BLAND** invandrare sjunker märkbart vid 37 års ålder och invandrare lider av åldersdiskriminering i ett tidigare skede än resten av befolkningen.

SVENSKA FOLKPARTIET VILL:

- Att behovsprövningen för anställande av personer utanför EU- och EES-länder slopas.
- Att behandlingstiderna för uppehållstillstånd för arbete inte överskrider en månad.
- Att tillfälliga uppehållstillstånd för arbete inte är knutna till en specifik bransch.
- Att asylsökande ska få söka arbete direkt de kommer till Finland.
- Att behandlingstiderna för uppehållstillstånd för företagare inte tar längre än tre månader.
- Att arbetsgivare i mångkulturella organisationer får mera stöd och vägledning.
- Att väntetiderna för aktiverande åtgärder som arbetskraftsutbildning inklusive integrationsutbildning, arbetsprov, lärlingsavtal och lönestöd förkortas. En lång väntetid kan ha en stor inverkan på bland annat språkkunskaper.
- Att invandrare i högre grad används för att utveckla sysselsättnings- och företagstjänster.
- Att lärlingssystemet utvecklas och utökas.
- Att systemet med mentorer som kan hjälpa arbetslösa med nätverk och stöd utvecklas.
- Att flera städer och kommuner samarbetar med arbets- och näringskraftsbyråerna genom att till exempel erbjuda arbetspraktik för invandrare.
- Att specialsatsningar görs för sysselsättningen av invandrare över 40 år och av kvinnor med invandrarbakgrund.
- Att samarbetet mellan invandrarföreningar och näringslivet stärks för att skapa nya kontaktytor och möjligheter.
- Att företagstjänster i högre grad erbjuds på flera olika språk för att locka företagare och investerare och få utländska studerande att stanna kvar i landet.
- Att forum och evenemang för nätverkande mellan företag och invandrare ordnas för att knyta utländska studerande till den finska arbetsmarknaden.
- Att kopplingen till arbetslivet blir starkare i internationella examensprogram.
- Att försörjningskraven för familjeåterförening sänks till en skälig nivå.

3. SPRÅK OCH KUNSKAP ÄR VÄGEN TILL JÄMLIKHET

SPRÅKKUNSKAPER

En av de viktigaste nycklarna till det finländska samhället är de två nationalspråken, finskan och svenskan. Samtidigt bör vi acceptera att flera arbetsplatser i praktiken fungerar på engelska och att också de som inte kan något av nationalspråken ska kunna integreras i Finland. Alla ska ha lika möjligheter att få en högklassig språkundervisning i sitt område eller kommun. Idag är utbudet och efterfrågan olika beroende på ort. I huvudstadsregionen är köerna långa, medan det på mindre orter kan vara svårt att ordna utbildning på rätt nivå. Därför vill vi satsa mera resurser på språkundervisningen, så att alla ska ha lika möjligheter att lära sig. Språkundervisningen ska vara flexibel och ge möjligheter för personer med olika bakgrund och livssituation att lära sig.

På högskolenivå finns många utbildningsprogram som går på engelska och studerande har därför ofta inte kunskaper i något av nationalspråken när de utexamineras. Utan språkkunskaper har många svårt att få jobb vilket gör att vi går miste om värdefull kunskap. Därför vill vi integrera språkundervisning i internationella examenprogram.

SMÅBARNSFOSTRAN, GRUNDSKOLA OCH ANDRA STADIET

Dagvård och skola är de viktigaste forumen för integration av barn och unga. I en inkluderande skola känner barnet sig hemma och tryggt. Barn har inga fördomar men kan lära sig sådana av föräldrar och andra vuxna i sin omgivning. Mobbning och diskriminering kan lämna djupa spår hos barn och leda till utanförskap. Därför är det viktigt att all skolpersonal har förmågan att känna igen diskriminering.

Mångkulturalism ställer nya krav på både lärare och pedagogik och därför vill vi satsa mera på fortbildning för småbarnspedagoger och lärare i mångkulturella miljöer. Lärarutbildningen ska inkludera en tillräcklig mängd kurser för att lärare ska känna att de kan ge barn med utländsk bakgrund det stöd de behöver.

Unga med invandrarbakgrund kan på grund av olika omständigheter ha mera svårigheter än övriga studerande och behöver därför extra stöd och resurser. De löper också större risk för att bli mobbade, diskriminerade och marginaliserade. Därför vill vi inte skära ner i elevassistenter eller i det uppsökande ungdomsarbetet utan satsa på dem.

FAKTA

Språk och utbildning

- **SPRÅKUNDERVISNINGEN FÖR** invandrare ordnas för barn och unga i skolan och för vuxna av läroanstalter, privata företag, organisationer och projekt.
- **ENLIGT UNDERSÖKNINGAR** upplever personer som kommit till Finland på eget bevåg, t.ex. för arbete att det kan vara svårt att få information och tillträde till språkkurser.
- **UTBUDET AV** språkkurser varierar mycket i hela landet. I regioner med ett högt antal invandrare som t.ex. huvudstadsregionen är köerna till kurser ofta långa medan det på en mindre ort kan vara svårt att arrangera språkkurser för alla nivåer då underlaget är mindre.
- **FÖR INVANDRARE** i läropliktsåldern (7-17 år) gäller samma rätt till grundläggande utbildning som för finska medborgare.
- **FÖR VUXNA** invandrare försöker man anordna sådan utbildning som de behöver i arbetslivet och som gör det möjligt för dem att upprätthålla sina tidigare förvärvade yrkeskunskaper.
- **BARN OCH** unga med invandrarbakgrund integreras ofta i klasser i deras ålder. Ifall kunskaperna inte räcker till för att integreras i en klass i samma ålder direkt så finns det möjlighet att delta i så kallad förberedande utbildning. Den förberedande undervisningens mål är att främja studerandes integration i det finländska samhället samt att ge eleverna de färdigheter som de behöver för att de ska kunna gå över till den grundläggande utbildningen.
- **KOMMUNEN KAN** ordna påbyggnadsundervisning för ungdomar som gått grundskolan. Påbyggnadsundervisningen räcker vanligen ett år och utvecklar de färdigheter studerande behöver för att kunna gå vidare till andra stadiet.
- **LÄRARUTBILDNINGEN INNEHÅLLER** ofta grundläggande studier i mångkulturalism. Framförallt i utbildningen av ämneslärare kan beredskapen att arbeta språkstödande ännu stärkas.
- **FINLANDS LÄRARSTUDENTERS** förbund har reagerat och krävt mera kunskaper om specialpedagogik för olika grupper. Lärare påtalar också behovet av kontinuerlig fortbildning med inriktning på mångkulturalism och språkstödande arbete.

Kontakten med föräldrarna är också mycket viktig och skolan ska ha tillgång till tolk vid behov.

Vi vill också införa ett system med mentorer för studerande med invandrarbakgrund. I samarbete med civilsamhället ska ett system med äldre invandrarunga läggas upp som ett stödnätverk. Ofta kan det vara lättare att diskutera svårigheter med någon som gått igenom samma sak och har en liknande bakgrund.

Unga med utländsk bakgrund har svårare än genomsnittet att få en plats på andra stadiet. Därför är det viktigt att det finns tillräcklig tillgång till tiondeklass och till att delta i den förberedande utbildningen för invandrarunga som inte gått vidare till gymnasiet. Det är också viktigt att invandrarunga i yrkesutbildningen får tillräckligt med stöd och specialundervisning.

HÖGSKOLESTUDIER OCH VUXENUTBILDNING

Utöver arbete är utbildning ett av de bästa sätten att bli en del av ett nytt samhälle. Att utbilda sig ska vara lätt och flexibelt med olika utbildningsstigar. En stor del av invandringen till Finland görs för studier. En finsk examen gör det lättare att ta sig in på arbetsmarknaden och utländska studerande är en stor resurs. För de finländska universi-

tetens placering i den internationella konkurrensen är internationaliseringsgraden ett centralt element som mäts i de flesta kvalitetssystem, och har en direkt inverkan på hur attraktiva universiteten upplevs för gästande forskare och professorer. Vi vill inte att mängden utländska studerande minskar och motsätter oss därför terminsavgifter för utländska studerande.

För personer som inte omfattas av läroplikten måste det finnas flexibla alternativ att komplettera sin utbildning oberoende av utgångsnivå. Vuxna utan utbildning blir lätt passiverade i dagens system och bör ges bättre möjligheter att genomföra en grundskoleutbildning.

För många kan den fria bildningen vara en port in till samhället. De språkkurser den fria bildningen ordnar är livsviktiga för integrationen av invandrare. Den fria bildningens utbud av övriga kurser kan också ha positiv inverkan på integrationen. Då personer får fortsätta med gamla eller prova på nya intressen utvecklas såväl språket som kontaktnätet och kunskapen om Finland.

Tillgodoräkandet av tidigare utbildning ska vara smidigt och kompletterandet skräddarsytt för personen i fråga. Utbildningen ska ta i beaktande olika sätt att lära sig och i de fall det är möjligt, kombineras med arbete. Lärlingssystemet måste förbättras.

SVENSKA FOLKPARTIET VILL:

- Att alla barns lika rättigheter och möjligheter försvaras. Därför är det viktigt att personalen som jobbar inom barnomsorg, förskolan och skolan har kunskaper om att arbeta inom mångkulturella miljöer.
- Att kunskap om att undervisa och handleda unga med en mångkulturell bakgrund blir en obligatorisk del av alla lärarutbildningar.
- Att socialarbetarutbildningen innehåller mera studier om mångkulturalism och invandring.
- Att resurserna för elevassistenter och uppsökande ungdomsarbete inte sänks.
- Att studerande så långt det går inkluderas i allmänundervisningen tillsammans med jämnåriga. Förberedande undervisning är ett bra sätt för unga att komma ifatt övriga elever.
- Att språkundervisning i kombination med praktik och mentorskap bör prioriteras. Det ska vara möjligt för en arbetande invandrare att kombinera språkutbildning och arbete.
- Att språk- och integrationsundervisningen kännetecknas av kontinuitet och kvalitet. Upphandlingskriterierna bör beakta såväl långsiktighet som personalens kunskapsnivå.
- Att möjligheterna till språkundervisning fortsätter också efter att integrationstiden har upphört.
- Att högskolestudier är avgiftsfria också för studerande som kommer från länder utanför EU och EES området.
- Att språkundervisningen under högskolestudier förbättras och integreras i internationella examensprogram.
- Att vuxna utan grundskoleexamen får bättre möjligheter till att utbilda sig.
- Att godkännande av tidigare avlagda examina förenklas och blir snabbare.
- Att vidareutbildning blir mera flexibelt och ökade satsningar görs på lärlingsavtal.
- Att läromedel för barn och unga bättre beaktar mångfald i fråga om språklig och kulturell bakgrund.
- Att tillgången till läromedel anpassade till vuxna med invandrarbakgrund säkerställs. Läromedel för personer som integreras på svenska i Finland bör utarbetas. Det bör även finnas enhetliga nivåtest i svenska.

4. INTEGRATION ÖPPNAR DÖRRAR

Integration är ett samlingsbegrepp för att en människa känner sig säker, trygg och delaktig i ett samhälle. Ju mera integrerad en person är desto mera hemma känner denne sig i Finland. Integration är lika mångfacetterat som människor är och därför bör alla integrationstjänster vara flexibla och anpassade till individen. Integration innebär inte att en person blir precis som majoritetsbefolkningen utan att personen blir delaktig och accepterad oberoende av kulturell bakgrund.

Integration är inte något som endast gäller den som flyttar till Finland, utan också resten av befolkningen. Attityder, okunskap, rasism och xenofobi hindrar integrationen och i förlängningen Finlands utveckling. Att arbeta för goda etniska relationer, motverka rasism och främja integration ligger i landets intresse.

Många kvinnor blir utanför processen eftersom de är hemma med barn och inte arbetar eller söker jobb. Därför vill vi satsa på språkutbildning och integrationsutbildningar som kan kombineras med familj. Kvinnor är avgörande för integrationen av barnen.

Vi vill förbättra informationen om möjligheten till en integrationsplan bland invandrare, alla ska veta vilka rättigheter de har. Vi vill också att den inledande kartläggningen i kommunerna följer integrationslagen och ger alla invandrare rätt till inledande kartläggning, oberoende av livssituation. Kartläggningen bör fortsättningsvis göras av kommunerna.

Språkkunskaper är ofta avgörande för integration. I Finland kan integrationen enligt lag göras på både på svenska och på finska. I flera tvåspråkiga kommuner är det ändå bara en teoretisk möjlighet på grund av bristande information och ett begränsat utbud av integrationstjänster på det andra inhemska språket. Alla invandrare ska få avgöra vilket språk de vill integreras på, det är inte myndigheternas sak att bestämma det.

Integration börjar alltid från gräsrotterna. Föreningar och organisationer har en viktig roll som stöd för invandrare. Då invandrare deltar i föreningsaktiviteter tillsammans med finländare ökar förståelsen för kulturer och olika sätt att verka. Tredje sektorn bör tilldelas en klar roll och ekonomiska resurser i integrationsarbetet.

Kommunerna har en stor del av ansvaret för integrationen idag. Genom regionalt samarbete kunde serviceutbudet bli bredare och tillgången till resurser, kunskaper och erfarenheter som inte finns lokalt, bli större. En kommungräns får inte bli ett hinder för en fungerande integration. Vi vill ha ett bättre samarbete mellan kommunerna.

Många invandrare går en integrationsutbildning. Utbildningen kan för vissa vara omfattande: en möjlighet att genomföra den i lugnare takt bör införas. Invandrare å sin sida bör förbinda sig till att fullfölja den utbildningsplan som görs upp. Efter utbildningen ska personen snabbt komma vidare till nästa steg.

Känslan av trygghet och av att ha ett hem är viktig för integrationen. Tillgången till bostäder till ett skäligt pris är därför viktig för att integrationen ska lyckas. I huvudstadsregionen, där mer än hälften av invandrare bor, råder stor bostadsbrist. Om flera bostäder inte byggs finns risken att segregationen ökar i vissa områden och motverkar en lyckad integration. Förutsättningarna för en lyckad integrering bör alltså beaktas redan i samhällsplaneringsskedet, i synnerhet vid planering och byggande av bostadsområden.

Flera invandrare har också svårt att få en bostad på grund av fördomar och rasism. Vi vill bygga flera och olika sorters bostäder i huvudstadsregionen. Vi vill också hitta sätt att motverka rasism på hyresmarknaden tillsammans med civilsamhället.

FAKTA

Integration

→ **ANSVARET FÖR** integrationen ligger hos kommunerna, arbets- och näringsbyråerna och NTM-centralerna. Arbets- och näringsministeriet har ett övergripande ansvar för utvecklande, planering och styrning av integrationsarbetet.

→ **ENLIGT INTEGRATIONSLAGEN** ska en inledande kartläggning göras för alla invandrare som är arbetslösa eller som får utkomststöd som inte är tillfälligt. Sedan 2011 kan också andra invandrare be om en kartläggning men är inte tvingade till det. Under den inledande kartläggningen utreds invandrarens tidigare utbildning, arbetshistoria, språkkunskaper och vid behov andra omständigheter som påverkar sysselsättningen och integrationen.

→ **UTGÅENDE FRÅN** kartläggningen uppgörs en integrationsplan om det bedöms som nödvändigt. Integrationsplanen kan innehålla åtgärder som språkundervisning, vidareutbildning och andra åtgärder som bedöms främja integration. Planen är bindande för invandrare som är arbetslösa eller som får utkomststöd som inte är tillfälligt.

→ **SYSTEMET MED** integrationsplaner har visat sig ha en positiv effekt på invandrarers sysselsättning och integration i samhället. Samtidigt upplever vissa invandrare att det ger lite flexibilitet och att de är "fångade" i sin integrationsplan.

→ **MÅNGA INVANDRARE** går som en del av sin integrationsplan en integrationsutbildning. Genom utbildningen får invandrarerna grundkunskaper i finska eller svenska samt allmänna kunskaper vid behov läs- och skrivundervisning och annan undervisning som gör tillträdet till arbetslivet och vidareutbildning lättare.

SVENSKA FOLKPARTIET VILL:

- Att alla invandrare är medvetna om sin rätt till och fördelarna med en inledande kartläggning och integrationsplan.
- Att kunskapen om och tillgången till integrationstjänster utökas bland personer utanför arbetsmarknaden som till exempel hemmavarande föräldrar.
- Att arbetsfördelningen mellan civilsamhället och myndigheter förtydligas, exempelvis i kommunala integrationsprogram.
- Att kommungränser inte blir ett hinder för bättre integrationstjänster.
- Att integrationsutbildningen anpassas till behovet av varierande studietakt.
- Att invandrare har lika möjligheter att integreras på svenska och finska.
- Att det byggs flera bostäder till rimligt pris. Bostadsbyggandet ska vara mångsidigt och motarbeta segregation.
- Att åtgärder för att motverka rasism på hyresmarknaden tas fram i samarbete med civilsamhället.
- Att en ökad användning av elektroniska tjänster tar i beaktande olika språkkunskapsnivåer och säkerställer informationsgången till personer med invandrabakgrund.

5. FÖRDOMAR OCH RASISM HINDRAR UTVECKLING

Likabehandling är en grundläggande rättighet för alla människor som bor i Finland. Fördomar och rasism är svåra att hindra med lag. Det kräver en djupare attitydförändring. En naturlig mötesplats är föreningar som genom sin verksamhet eller gemensamma intresse förenar människor oavsett ursprung.

Föreningsverksamhet har en stor betydelse för såväl integration av invandrare som för attityderna och kunskapen bland resten av befolkningen. Speciellt invandrarorganisationer har en viktig roll i att bygga förståelse mellan folkgrupper. Därför vill vi stöda civilsamhället med långsiktiga bidrag.

Då en person flyttar till Finland är ofta myndigheterna den första kontakten med det finländska samhället. Finska myndigheter ska vara effektiva, tillmötesgående och hjälpsamma i sitt arbetssätt. Det är myndigheternas lagstadgade skyldighet att se till att likabehandling förverkligas. Därför är det viktigt att myndigheternas arbete kontinuerligt granskas och förändras för att motverka diskriminering.

I Finland är rasprofilering, det vill säga att polisen i orimligt hög grad fäster uppmärksamhet vid personer på grund av utseende eller etnicitet, inte tillåtet. Samtidigt följs det inte upp och det är således svårt att veta ifall det är ett problem. Därför vill vi skapa ett system för att följa upp rasprofilering.

För att förstå och kunna hjälpa människor med olika bakgrund behövs kunskap. Därför vill vi satsa mera på fortbildning av tjänstemän och myndighetspersonal. Ett sätt att öka kunskapen är ett ökat samarbete och en ökad integrering med det arbete som civilsamhället gör.

Också skolan har en viktig funktion i att förebygga rasism och fördomar. För att skolan ska kunna ingripa behövs kunskap om hur man känner igen rasistiska strukturer och kan ingripa i dem på ett bra sätt. Den nya diskrimineringslagen gör skolorna skyldiga att göra upp en likabehandlingsplan. För att planerna ska få önskad effekt krävs kunskap och en kontinuerlig uppföljning.

FAKTA

Rasismen i Finland

- **MED "RASISM"** avses att en viss grupp människor ges ett lägre värde än andra grupper på basis av exempelvis hudfärg, nationalitet, etniskt ursprung eller modersmål.
- **DE FLESTA** fallen av rasism riktar sig idag mot personer med en annan etnisk bakgrund, 75 procent av diskrimineringsbrotten som behandlades av tingsrätterna åren 2008-2011 handlade om etnisk diskriminering.
- **RASISM DRABBAR** barn och unga hårt och har en stor påverkan

på deras självbild. Enligt undersökningar upplever invandrarungarna märkbart mera diskriminering än unga med en finländsk bakgrund.

- **DET FORMELLA** skyddet mot rasism och diskriminering är högt i Finland. Ofta är dock rasism informell och svår att hindra med lag.
- **ENLIGT FORSKNINGEN** har den så kallade kontakthypotesen det största sambandet med minskad rasism. När en person kommer i kontakt med en människa av en annan bakgrund minskar risken för att denna kommer att diskriminera den gruppen. Detta visar sig bland annat i att negativa attityder till invandring är vanligare på platser med låg invandring.

SVENSKA FOLKPARTIET VILL:

- Att flera långsiktiga satsningar görs på föreningar som arbetar med integration och brobyggande.
- Att kommunerna uppmanas att söka lösningar där invandrararnas röst hörs.
- Att den nya diskrimineringslagen följs upp och utvärderas.
- Att det ges mer utrymme för antirasism, interkulturell kompetens och mediekritiskt tänkande i skolan.
- Att regelbundna utredningar kring myndigheternas arbetssätt görs för att motverka strukturell diskriminering.
- Satsa på fortbildning inom likabehandling för myndighetspersonal, socialarbetare och för skolor.
- Att diskrimineringsombudsmannen ges tillräckliga resurser för att även i fortsättningen kunna motarbeta rasism behandla klagomål som gäller diskriminering på grund av etnicitet.
- Att polis, tull och gränsbevakning utbildas i att undvika förbjuden rasprofilering och att de nämnda myndigheterna dokumenterar orsaken till granskningen av enskilda personer.
- Att polisen aktivt rekryterar personer med olika etnicitet.
- Att krav på icke-diskriminering och främjande av lika behandling införs som kvalitetskrav i upphandlingsvillkoren för kommuners anskaffning av service.

KÄLLOR

Eronen, Härmälä, Jauhiainen, Karikallio, Karinen, Kosunen, Laamanen, Lahtinen, Maahanmuuttajien työllistyminen, http://www.tem.fi/files/40368/maahanmuuttajien_tyollistyminen.pdf Arbets- och näringsministeriet, 2014.

Markku & Björklund, Krister. Tomaatteja, teollisuutta ja monikulttuurisuutta: Närpiön malli maahanmuuttajien kotouttamisessa. Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia nro 5. Turku: Siirtolaisuusinstituutti, 2013.

Myrskylä, Pyykkönen, Tulevaisuuden tekijät, <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2015/01/Tulevaisuuden-tekij%C3%A4t.pdf>, Elinkeinoelämän valtuuskunta, 2014.

Forsander, Innovaatiotalouden maahanmuuttopolitiikka https://www.tem.fi/files/42834/TEMjul_33_2015_web_12052015.pdf Arbets- och näringsministeriet, 2015.

Lautiola, Kumppanuutta kotoutumisen kentillä – esimerkkejä järjestöjen ja viranomaisten yhteistyöstä kotouttamisessa, http://www.tem.fi/files/38415/Kumppanuutta_kotouttamisen_kentilla.pdf Osallisena Suomessa, 2013.

Hämäläinen, Pesola, Sarvamäki, Kotoutumissuunnitelmien vaikutukset maahanmuuttajien lasten koulutusvalintoihin, http://www.kotouttaminen.fi/files/43346/TEMjul_43_2015_web.pdf, 2015.

Larja, Warius, Sundbäck, Liebkind, Kandolin, Inga Jasinskaja-Lahti, Discrimination in the Finnish Labor Market http://www.tem.fi/files/32827/TEMjul_16_2012_web.pdf Arbets- och näringsministeriet, 2014.

Migrationsverket, Europeiska Migrationsverket, Nyckeltal om Immigration 2014, http://www.emn.fi/files/1165/EMN_Nyckeltal_om_immigration_2014.pdf, 2014

Organisation for Economic Co-operation and Development, International Migration Outlook 2014 http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2014_migr_outlook-2014-en#page255, 2014.

Ramboll Management Consulting Kotouttamisen seurannan kokonaiskatsaus, https://www.tem.fi/files/37758/TEMrap_38_2013_web_23102013.pdf, Arbets och näringsministeriet, 2013

Statistikcentralen, Befolkningen 2014, http://www.stat.fi/til/muutl/2014/muutl_2014_2015-05-29_tie_001_fi.html, 2014

Oivo, Maahanmuuttajabarometri 2012, https://www.tem.fi/files/35826/Maahanmuuttajabarometri2012_11_2013.pdf, Arbets- och näringsministeriet, 2012

United Nations High Commissioner for Refugees, Global Trends 2014 <http://www.unhcr.org/556725e69.html>, 2014

Utbildningsstyrelsen, Läroplan för grundskolan 2016

Utbildningsstyrelsen, Läroplan för gymnasiet 2016

Utbildningsstyrelsen, Läroplan för andra stadiet 2016

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, Maahanmuuttajien integroituminen Suomeen http://www.vatt.fi/file/vatt_publication_pdf/j67.pdf, 2014